

Мрежи за изкуствата в Европа

Увод и съдържание на втория справочник към транс-националните културни мрежи, асоциации и международни НПО в Европа.

Научни изследвания: Николас Жиал Монтеро; редактор: Род Фишър. Съставена от Международното Бюро по Изкуствата за Съвета по Изкуствата на Англия.

**Публикувана през 1997 от Съвета по Изкуствата на Англия.
ISBN: 0-7287-0736-5**

Мрежи по изкуствата в Европа

Изминаха пет години откакто бяха направени научни проучвания за първото издание на този справочник, публикуван от тогавашния Съвет по Изкуствата на Великобритания. Мрежите станаха най-модерната транснационална дума през първата половина на 1990те и много се изписа за забележителния растеж на интереса към едно все пак не ново явление.

Тогава, както и сега единият от факторите зад този растеж бе представата, че мрежата може да се окаже ключа към финансиране от наднационални и междуправителствени агенции. Но докато през 1990/91 подтикът за свързване в мрежа бе също и едно желание за взаимодействие между творци и творчески организации в Западна Европа и техните колеги в Източна и Централна Европа след политическите брожения през 1989, то днес фокусът като че ли се е поизместил.

Началното любопитство се трансформира в системен обмен и сътрудничество, макар че намирането на финансови средства за това си остава сериозен проблем.

Проектът 'Да посеем семената на мрежата' на Кралския Национален Театър, Лондон, даващ възможности за театрали от Централна и Източна Европа да работят на място като "сенки" на колегите си във Великобритания и рекламата на възможности за излагане във Франция на творби на творци от Източна Европа от Fonds Regional d'Art Contemporain d'Alsace, са само две илюстрации на начините, по които ресурсите и уменията на Западна Европа се предлагат на професионалистите в Източна Европа с чувствителност и взаимно обогатяване.

Днес се усеща осезаема промяна на интереса към обмен Север-Юг и вътрешно-регионален диалог - Юг-Юг, Балтийски-Северни страни, Средноевропейски, т.н.

'Свързването в мрежа', както отбеляза Нийл Уолъс от Международни проекти, 'е явление на плътта'. Доколкото знам той не е имал пред вид в този случай *les liaisons dangereux* (опасните връзки), а допълнителното предимство на контактите лице в лице.

Мрежите, поне най-активните, наистина са интерактивни и активизиращи - две думи, свързани днес най-вече с електронните връзки, но имащи по-дълбок отзвук. Затова е важно да отбележим, че това не е справочник на новите възможности, които електронните мрежи могат да предоставят, за да ни заинтересуват в международни контакти, дори ако те са само потенциално вълнуващи. Свързването в мрежа е много повече от това тъй като то е повече от база данни или списък пощенски адреси. Свързването в мрежа е професионалисти, които се учат от опита на други по въпроси от общ интерес. Свързано е с обмяната на информация между колеги с готовност. Свързването в мрежа изисква изграждането на партньорства и дългосрочно доверие. Засяга солидарността в преследването на общи интереси. Включва инвестиции от време и усилия. Най-вече това е мобилността на хора, идеи и опит.

Тази обмяна на информация и дебати около най-добрите политики и практики са основните задачи на много от изброените мрежи; сътрудничество по съвместни проекти

или ко-продукции - често като начин за споделяне на риска - е задача на други. Някои мрежи предоставят пространство за обмисляне или лаборатория за нови идеи; други са платформи за представителство и лобиране. Някои се оказват катализатори на промяна; други, по-малко амбициозни, са доволни от ролята си на "говорилни". Повечето предоставят услуги на членовете си; понякога това не е нищо повече от бюлетин; в други случаи има подробен график на всички срещи, конференции, изследвания и публикации.

Продължават проблемите с дефинирането

При изследването за това второ издание ние поискахме от мрежите за първи път да посочат правния си статут. В отговорите си тези органи описаха себе си като асоциации, международни НПО, организации с идеална цел, институти, икономически групировки или просто 'мрежи'.

За съжаление не сме се приближили повече към разрешаването на проблема по дефинирането, който излиза винаги на повърхността при дискусии относно свързването в мрежа, отколкото бяхме при първото издание през 1990/91. Може би не бива да се тревожим. Целта на този справочник не е да навлиза в стерилни терминологични дебати. Целта е просто да илюстрираме възможностите за транснационално сътрудничество и обмяна на опит, които съществуват.

По тази причина, когато обмисляхме кои са подходящите мрежи, които да включим, ние се придържахме към дефиницията, която използвахме в първото издание: Мрежите могат да бъдат дефинирани най-добре не по начина, по който са *съставени*, а по начина по който *функционират*. Ако те участвуват в редовни *трансгранични* обмени на информация и сътрудничество с други страни или центрове, то тогава трябва да ги включим. (1)

Поставихме само още два параметъра. Първо, една 'мрежа' трябва да е съставена от 'равни' партньори, центрове или индивиди в няколко европейски държави. Но позволихме си и малко свобода.

Нито един справочник за мрежите не би бил пълен без да са включени важните фасилитатори на свързването в мрежа и бази за информация като Европейската културна фондация и Европейският културен център. Следователно ние сме ги включили в нова категория 'мрежови фасилитатори'. Второ, 'мрежите', които съществуват основно за изпълнението на един проект, не са включени. Поради тази причина ad hoc краткосрочното сътрудничество между организации, събрани основно, например, за изпълнението на схемата на програма Калейдоскоп на Европейската Комисия или програма Медиа, също не са включени. От друга страна, мрежи с една мисия, чийто живот се очаква да бъде дълъг (например, кампании за и представяне на авторско право) са включени.

Изгубихме следите на някои мрежи от първото издание насам - или защото тихомълком са престанали да съществуват, или защото не могат да бъдат открити, или в няколко от случаите не успяхме да ги убедим да отговорят навреме. Но затова пък имаме 30 нови статии.

Както и преди дължината на стаите не рефлектира задължително размера или важността на различните мрежи. Тя може да представлява нивото на активност и енергия на организацията, но може и да отразява количеството информация, което ни е предоставено (или не предоставено). Целенасочено не сме давали преценки относно качеството или ефективността на отделните мрежи.

Културни мрежи: жизненоважна 'трета' сила

Точно както жизнената демокрация зависи от жизнен 'трети' или доброволен сектор, така

и културният сектор зависи за жизнеността си от виталността на една процъфтяваща трета сила от мрежи, асоциации и общества. Мрежите често могат да бъдат по-подходящ вектор за културни действия от правителството.

За съжаление 'Работни групи', доклад на Европейският Форум по Изкуствата и Културното Наследство, посочва, че 'точно в момента когато културните мрежи могат да бъдат разглеждани като достигнали ниво на зрялост и професионализъм, тяхната способност да работят... се подронва от несигурна и ниска база на финансиране за най-скромните им основни нужди.' (2)

Програмните политики на наднационално и междуправителствено ниво не успяха да посрещнат новото търсене на културно взаимодействие. Техният ефект, по схемата на Калейдоскоп, бе отслабен от концентрацията върху еднократни грантове за проекти, които са различни от предоставянето на дългосрочно финансиране, което би улеснило развитието на по-постоянни културни партньорства.

Ако реалната мобилност на творците трябва да стане факт, значи е време международните институции и правителствата да преразгледат културната си политика, за да насърчат неофициален и независим обмен, който да отразява по-адекватно съвременната практика в изкуството и новия политически контекст в Европа.

В първото издание на справочника завърших увода с надеждата, че тази публикация би довела до по-голямо признаване на нуждата да се установи постоянен диалог между мрежите и националните и регионални финансиращи органи и може би по-голямо оценяване от последните на ролята, която мрежите и индивидите в тях, играят като 'порта' към Европа и отвъд. Тази цел си остава точно толкова валидна и за появата на новото издание.

Род Фишер, Директор, Международно Бюро по Изкуствата

СПИСЪК НА ИЗБРОЕНИТЕ МРЕЖИ

Аудиовизуални изкуства, Комуникации и Медии (видео филми и телевизионни и радио излъчвания)

- Асоциация на европейските филмови институти 25
- Европейски съюз на теле и радио излъчването 26
- Европейска асоциация на кабелните комуникации 27
- Европейска Комисия за филмова и аудиоовизуална индустрии 28
- Европейска федерация на аудиовизуалната и кино техническа индустрия 29
- Федерация на европейските филмови режисьори 30
- Сто Сайта (Европейска мрежа на творческите видео излъчващи сайтове) 31
- Международна европейска конфедерация на арт кина 32
- Международна федерация на филмовите архиви 33
- Международна федерация на филмовите общества 34
- Международен институт по комуникации 35
- Международен свързващ център на кино и телевизионните школи 36
- Световна асоциация на обществени радио бродкастъри 37

Големи и малки градове

- Мрежа на градовете-убежища 38
- Мрежа на културните градове 39

- Евроградове 40
- Фондация на европейските градове с карнавали 43
- Мрежа на европейските градове на културата и месеци на културата 44
- Мрежа на европейските градове на откритията 46
- Les Rencontres - Асоциация на европейските градове и региони за култура 47
- Кварталите на Европа (Мрежа на европейските артисти, работещи в социалната сфера в големи жилищни градски райони) 48
- Приятелски кръг на градовете, обградени с крепостни стени 49

Занаяти и дизайн

- Бюро на асоциацията на европейските дизайнери 50
- Европейска асоциация на занаятите, малките и средни предприятия 51
- Европейският съвет на вътрешните дизайнери 52
- Европейска текстилна мрежа 53
- Международен съвет на асоциациите за графичен дизайн 54
- Световен съвет за занаятите - Европа 56

Културни центрове и зали

- Европейска мрежа на културните центрове 57
- Евро-Суд 58
- Международна асоциация на резидентските центрове за изкуства 59
- Транс европейски зали 60

Хора с недъзи и възрастни хора

- Евролинк Възраст - възрастни хора и изкуствата 61
- Европейска асоциация за креативност от и с хора с недъзи 62
- Европейска мрежа за спомени 63

Фестивали

- Европейска асоциация на фестивалите 64
- Международен съвет за организации за фолклорни фестивали и фолклор 65
- Международна асоциация на фестивалите - Европа 66

Културно наследство, музеи и консервация

- Юропа Ностра 67
- Европейска конфедерация на организациите на консерватори/реставратори 68
- Европейски дни на културното наследство 69
- Европейска група за културно наследство 70
- Европейска мрежа на древни театрални сцени 71
- Европейска мрежа на умения и занаяти в културното наследство (*Европейска фондация на уменията в културното наследство*) 72
- Европейска мрежа на културните центрове за исторически паметници на културата 73
- Международен център за изследвания в съхраняване и реставрация на недвижими паметници на културата 74
- Международен съвет на архивите 75
- Международен съвет на паметниците и обектите 76
- Международен съвет на музеите 78
- Международен институт за опазване на исторически паметници и творби на изкуството 79
- Мрежа на Европейските музейни организации 80
- Съюз на европейските асоциации на историческите къщи 81

Местни езикови малцинства и традиционна култура

- Европейски център за традиционна и регионална култура 82
- Меркатор 83

Между-културни

- Екстра-Европейска комисия по изкуствата 86
- Пан-европейска женска мрежа за между културни акции и обмен 87

Правни мрежи и мрежи за защита авторските права

- Международна асоциация на писателите и режисьорите на аудиовизуални продукти 88
- Международна асоциация на адвокатите в сферата на развлекателната индустрия 89
- Международна конфедерация на обществата на автори и композитори 90
- Международна федерация на актьорите 91
- Международна федерация на музикантите 92
- Международна федерация на фонографската индустрия 93
- Медии и Развлекателни продукти Интернешънъл 94
- Пирадима Европа 95
- Съвет на обществата за прилагане на правата на изпълнителите 96
- Общество на авторите и драматурзите 97

Литература, поезия и издателска дейност

- Европейска мрежа на колежите за литературен превод 98
- Европейски конгрес на писателите 99
- Федерация на европейските издатели 100
- Международна асоциация на литературните критици 101
- ПЕН Интернешънъл 102
- Центърът за поезия (включващ Европейската асоциация за насърчаване на поезията) 104
- Мрежа за преводи на поезия 105

Мениджмънт

- Международно общество за сценични изкуства 106
- Международна асоциация относно билетите (INT1Y) 107
- Мрежа Оракъл на европейските мениджъри в сферата на културата 108
- Европейска лига на асоциациите на работодателите в сценичните изкуства 109

Мултидисциплинарни

- Международен съвет на творците 110
- Европейски форум за изкуствата и културното наследство 111
- Европейска мрежа на творчески организации за деца и младежи 112
- Европейски Рърингес за млади творци 113
- Международна асоциация за младежка информация и ориентиране 114
- Форум на европейските културни мрежи 115
- Гъливер 116

Музика (включително джаз и хорова)

- Юропа Кантат - Европейска федерация на младежките хорове 117
- Европейска мрежа за джаз 118
- Европейска асоциация на мениджърите на концерти 119

- Европейска асоциация на консерваториите, академиите и музикалните висши училища 120
- Европейска асоциация на младежките оркестри 121
- Европейска конференция на агентите на нова музика 122
- Европейска конференция на симфоничните оркестри 123
- Европейски форум на световните музикални фестивали 124
- Европейска асоциация на учителите по пиано 125
- Европейска асоциация на учителите по струнни инструменти 126
- Европейски съюз на младежките музикални конкурси 127
- Международен алианс на асоциациите на оркестри 128
- Международна асоциация на музикалните библиотеки, архиви и центрове за документация 129
- Международна фондация на хоралната музика 131
- Международна федерация на Jeunesses Musicales 132
- Международна федерация на издателите на сериозна музика 133
- Международна джаз федерация 134
- Международен музикален център 135
- Международно общество за съвременна музика 136
- Международно общество за изследване на напрежението при изпълнение 137
- Музикални организации в Европа 138
- Полифония (Мрежа Еразмус за музикално образование) 139
- Жените в музиката 140
- Световна федерация на международните музикални конкурси 141

Опера

- Европейска организация на лирическите театри 142
- Международна асоциация на оперите 143

Изследвания и информация

- Свързващи центрове в Европа за културна информация и изследвания 144
- Културлинк (Мрежа на мрежите за изследвания и сътрудничество в културното развитие) 146
- Европейска компютърна мрежа за изкуство 147
- Европейски изследователски институт за култура и изкуство 148

Спонсорство

- Европейска комисия за бизнес, изкуство и култура 150

Театър (драма, танц, пантомима и куклен театър)

- Bancs d'Essai Internationaux 151
- Мрежа Ефекта на Пеперудата 152
- Консорциум за координиране на изследванията върху европейските спектакли и театъра 153
- Европейска асоциация на организациите на театралната публика 154
- Европейска асоциация за пантомима 155
- Европейска мрежа от информационни центрове за сценичните изкуства 156
- Европейска театрална конвенция 157
- Неформална среща на европейския театър 159
- Международна асоциация на библиотеките и музеите за сценично изкуство 160
- Международна асоциация на театралните критици 161
- Международна асоциация за театър за деца и младежи 162

- Международен съвет за танц 163
- Международна асоциация за драма, театър и образование 164
- Международна федерация за театрални изследвания 165
- Международна организация на сценографите, театралните архитекти и технически персонал 166
- Международен театрален институт 167
- Международен съюз на кукловодството 169
- Съюз на европейските театри 170

Обучение и образование

(Мултидисциплинарни)

- Мрежа Еразмус на обучителните и образователни институции за мениджмънт в изкуствата 171
- Европейски консорциум за обучение в арт терапия 172
- Европейска лига на институтите за изкуство 173
- Европейска мрежа на центрове по обучение в администрация в културата 174

Визуални изкуства (Изящни изкуства и фотография)

- Договор за изкуството в Европа : Европейска мрежа за институции за висше образование по изкуствата и дизайн 175
- Европейско общество за история на фотографията 176
- Покълване 177
- Поколения от възможности за млади творци 178
- Международна асоциация по изкуствата 179
- Международно общество за образование чрез изкуство 180
- Международна мрежа за информация за визуалните изкуства 181
- Намиране ново място на изкуството в процеса на вземане на решения в обществото 182

Мрежови фасилитатори

- Евро-гражданска служба за действия 183
- Европейски културен център 184
- Европейска културна фондация 185
- Европейски институт за медиите 187